

## Η κενοδοξία ανοίγει το δρόμο των παθών (Άγιος Ισαάκ ο Σύρος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιανουαρίου 23, 2019

1 Η κοσμική δόξα είναι σαν το βράχο στη θάλασσα, που τον σκεπάζουν τα νερά, και ο πλοίαρχος δεν το ξέρει, μέχρι να χτυπήσει η καρίνα του πλοίου και να βυθισθεί. Έτσι κάνει και η κενοδοξία στον άνθρωπο, που παραμένει κρυμμένη μέχρι να τον βυθίσει στα πάθη και να τον καταστρέψει. Είπαν γι' αυτήν οι άγιοι Πατέρες, ότι στην ψυχή που πέφτει στην κενοδοξία, ξαναγυρίζουν όλα τα πάθη, που νικήθηκαν με τη χάρη του Θεού, και αναχώρησαν. (288).

**Πώς εξουσιάζονται τα πάθη.**

2 Όποιος συγκρατεί τη γλώσσα του και δε μιλάει, σε όλους τους τρόπους του θα είναι ταπεινόφρων και, χωρίς να κοπιάσει, θα εξουσιάζει τα πάθη του. Τα πάθη εκριζώνονται και εκδιώκονται με την αδιάλειπτη μελέτη του Θεού, και αυτή η μελέτη είναι το ξίφος που τα θανατώνει. (177).

3 Είναι καλύτερο να καταβάλλεις τα πάθη με καλούς λογισμούς, μνημονεύοντας τις αρετές, παρά με την αντίσταση. Διότι τα πάθη, όταν διεγερθούν και κινηθούν εναντίον σου για να σε πολεμήσουν, τότε εντυπώνουν στο νου σου διάφορα σχήματα και εικόνες, που προσκαλούν στην αμαρτία.

Αυτός ο πόλεμος εναντίον του νου μας έχει πολύ μεγάλη δύναμη, καθώς ταραάζει τις παλιές μνήμες και μας θορυβεί. Εάν όμως, πάνω στην επίθεσή τους, τους υποσκάπτεις με αγαθούς λογισμούς, όπως είπαμε, τότε ούτε ίχνος παθών δε φαίνεται πια στο νου σου, μετά την αποδίωξή τους. (227).

4 Κανένας δεν μπορεί να νικήσει τα πάθη παρά με τις πρακτικές και αισθητές αρετές, ενώ το διασκορπισμό του νου μπορούμε να τον νικήσουμε μόνο με το να καταγινόμαστε με τα πνευματικά. Γιατί ο νους μας είναι ελαφρός και, αν δε δεσμευθεί με κάποιο πνευματικό λογισμό, δε θα πάψει να τριγυρίζει εδώ και εκεί. Και άμα δεν κατορθώσουμε τις πρακτικές αρετές, δεν μπορούμε να φυλαχθούμε από τα πάθη. Γιατί, αν δε νικήσει κάποιος τους εχθρούς, δεν μπορεί να ειρηνεύσει. Και αν η ειρήνη δε βασιλεύει στην ψυχή μας, πώς είναι δυνατό να βρούμε και να χαρούμε τα αγαθά της; Τα πάθη είναι ένα διάφραγμα, που δεν αφήνει να ενεργοποιηθούν οι κρυμμένες αρετές

**της ψυχής.** Αν λοιπόν, δεν πέσουν πρώτα αυτά με τις φανερές αρετές, δε γίνονται αισθητές οι κρυμμένες αρετές της ψυχής. Και βέβαια, κανείς δεν μπορεί, ενώ είναι έξω από το τείχος, να συναναστραφεί με αυτούς που είναι μέσα. Και όπως δεν μπορείς να δεις τον Ήλιο μέσα στην ομίχλη, έτσι **δεν μπορείς να αισθανθείς τη δύναμη της αρετής της ψυχής, ενόσω διαμένει γύρω της η ταραχή των παθών.** (269).

5 Όπως ένας άνθρωπος, άμα πει κρασί την ημέρα του πένθους, μεθάει και ξεχνάει κάθε λύπη και κάθε πόνο· έτσι και εκείνος που μεθάει από την αγάπη του Θεού σ' αυτό τον κόσμο, που είναι το σπίτι του πένθους και του κλάματος, ξεχνάει όλους τους πόνους και τις λύπες του και γίνεται, από το μεθύσι, αναίσθητος σε όλα τα πάθη της αμαρτίας. **Αν η καρδιά ενός ανθρώπου έχει στηριχθεί μόνο στην ελπίδα του Θεού, η ψυχή του γίνεται ελαφρά σαν το πουλί που πετάει, και συνεχώς ο νους του υψώνεται από τη γη και, καθώς μελετάει τα θεία, πετάει πάνω από τα ανθρώπινα, και απολαμβάνει και ευφραίνεται με τα αθάνατα μυστήρια του Υψίστου.** Σ' αυτόν ανήκει η δόξα και η δύναμη εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν. (280-1).

6 Ο έμπορος που ταξιδεύει στη θάλασσα, φοβάται και τρέμει μήπως σηκωθεί τρικυμία και βυθιστεί η ελπίδα των κόπων του. Και ο μοναχός, όσο ζει σ' αυτόν τον κόσμο, κυριαρχείται από το φόβο, μήπως ξυπνήσει εναντίον του η τρικυμία των παθών, και χάσει όλους τους κόπους του, από τα νιάτα του ως τα γηρατειά του. Ο έμπορος έχει στραμμένο το βλέμμα του στη στεριά, και ο μοναχός στην ώρα του θανάτου.

Ο καπετάνιος βλέπει τα άστρα, όταν διαπλέει τη θάλασσα, και κατευθύνει το καράβι ανάλογα με τη θέση των άστρων, μέχρι να φθάσει στο λιμάνι. Έτσι και ο μοναχός έχει μπροστά στα μάτια της ψυχής του την ευχή, διότι με αυτήν διορθώνει την πορεία του, και κατευθύνεται ίσια στο λιμάνι που προσεύχεται να φθάσει. (286).

*(Από το βιβλίο: "Ανθολόγιο από την ασκητική εμπειρία του Αγίου Ισαάκ του Σύρου". Ερμηνευτική απόδοση - επιμέλεια, Κωνσταντίνου Χρ. Καρακόλη, Δρος Θεολογίας, Φιλολόγου)*

(Πηγή: [orp.gr](http://orp.gr), Η/Υ επιμέλεια Σοφίας Μερκούρη)